

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	--

Honvédtűzéség.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis mondja a latin. Az idők változnak és mi változunk az idővel. Több, mint harminc éven át volt a magyar politikai közéletnek egyik legforróbb óhaja, legnagyobb kívánsága, a magyar honvédségnek tűzéséggel való ellátása. Évtizedeken át haszontalanul epekedtünk utána, a bécsiek féltek, hogy a magyar nemzeti hadseregnek tűzéséget adjanak, féltek, hogy nagyon is hatalmas, erős lesz és erejét még esetleg Bécs ellen is felhasználná. De haj! változtak az idők, változtak az emberek. Nemcsak megváltoztak a nézetek, de a mit az egyik kívánt ez előtt, most a másik kívánja és a mit Bécs ellenzett, azt most a magyar ellenzi. Ma már annyira megfordult a helyzet, hogy Bécsben akarnak a honvédségnek adni tűzéséket, de Magyarország nem akarja. Miért változott meg annyira a helyzet? Miért gondolkodnak ugyanazon emberek ma megfordítva? A válasz nagyon egyszerű. Meggyőződött a magyar nép, hogy

bármennyire kedves is nekünk a mi honvédségünk, a mely a mi husunkból, a mi vérünkkel való, mégsem nemzeti hadsereg, hanem ő felségének koronás királyunknak époly hadserege, mint a közös hadsereg.

A magyar történelem gyászlapjai közé fog tartozni azon esemény, a midőn a magyar honvédek egy magyar honvédezredes vezetése alatt verték szét a parlamentet. Még nagyon is új az esemény, még nem feledtük el s ez mély nyomokat szántott lelkünkben. Ma is égünk a a vágytól, hogy egy erős magyar hadseregünk legyen, mely megvéd bennünket a külellenség ellen. Hisz lelkesedünk a világhírű bátor magyar katona iránt. De aztán legyen is ez a katonaság magyar. Olyan hadsereget óhajtunk, melyet ne lehessen felhasználni nemzete letörésére.

E mellett nem hunyhatunk szemet a világ fegyverkezése előtt. Hisz láthatjuk, hogy Japán, a melyet alig ismertek az emberek, a mely 6-od rangú tényező volt a politikában, előkészületeivel, jó fegyverkezésével, ügyességével ma első

rangú szerepet, befolyást biztosított magának. Kétségtelen, hogy a mi hadseregünknek is igen sok követelni valója van és mindkét állam érdeke, hogy erős hadserege legyen.

De legyen erős hadserege, nem pedig emberek összetákolt tömege, hanem lelkes honfiak, katonák, kik készek meghalni önként, bátran a hazáért. Ilyen katona csak a hazafi lehet, ilyen katona csak a nemzeti hadseregben van.

Be kell látnia ezt a hadvezetésnek s ha jó katonát akar, ha kitűnő felszerelésre van szüksége, ha nem elég a létszám, ha akarja, hogy kívánságai teljesüljenek: úgy a nemzet kívánságát is teljesítenie kell.

Nemzeti hadseregre készek vagyunk áldozni, szükségünk van szabadságunk, függetlenségünk megvédése céljából erős hadseregre. De mivel mint fent említék, csak egy erős a hadsereg, ha nemzeti, ennek folytán csak olyan hadsereget is akarunk. Nem akarunk hiábavaló pénzt és véráldozatot hozni, ahhoz sokkal gyengébbek, sokkal szegényebbek vagyunk.

Hiába erőlködik tehát Schönaich úr,

TÁRCA.

Emlékbeszéd,

melyet a főgimnázium Rákóczi-ünnepén, 1906. okt. hó 27-én mondott dr. **Dombi Márk** tanár.

Visszaszáll a lelkem, visszaszáll a múltba... S mintha álmodt látnék, színeset, ragyogót. Diadalmas seregek robognak végig a hazán, vidám szellő játszik a Máriás-lobogóval, míg egyszer csak haloványodni kezd a fény, komor felhő takarja be az eget s csakhamar mindent elborít a sötét, hideg éjszaka. Nemzetünk történetének egyik legszebb, valóban csodás korszakába ringatja vissza lelkemet a bűbájos képzelet, abba a korszakba, melynek Rákóczi Ferenc volt a vezére, Rákóczi Ferenc volt a fényes csillaga. Régóta várt már a nemzet erre a csillagra s mikor aztán végre föltűnt a haza egén, örömtől ittasan üdvözölte benne a szabadtűt s lelkesen ment utána életre-halálra, pro patria et pro libertate: a hazáért és a szabadságért. S aztán úgy tett, hogy ez a ragyogó csillag lehullott az égről. A nemzet gyászolt miatta, szívből megsiratta, mint ahogy megszoktuk siratni a szép álmokat s aztán:

Halálos, nehéz köd,
Mindent busan beföd.

Kedves ifjak! Azok a szenvedések, melyeken édes hazánk ezeréves főnnállása alatt keresztül ment, többé-kevésbé ismeretesek mindnyájatok előtt. Valóban, a hogy a költő mondja: »vérzivatarok« vonultak el fölöttünk, s Isten esodája, hogy még áll hazánk. S ami a legszomorubb, nem csak külső ellenség tört romlásunkra, hanem akárhányszor éppen azok támadtak a nemzet jogai s alkotmányos szabadsága ellen, kiknek az lett volna kötelességük, hogy e jogokat, mint az államélet erejének legbiztosabb forrásait ápolják, védelmezzék. Őseink a mohácsi vész után azzal a gondolattal tették sz. István koronáját I. Ferdinánd fejére, hogy választásuk a Habsburg-ház európai hatalmát biztosítja hazánk számára a török támadásokkal szemben. De sajnos a történelmi tények arról győznek meg bennünket, hogy uralkodóink igen sokszor nem a nemzet, hanem a maguk önző érdekeit szolgálták s azt a kardot, melyet nemzeti függetlenségünk biztosítására kellett volna forgatniok, nem egyszer ép e függetlenség elnyomására használták. Hosszu élet-halál harcnak volt kezdete a mohácsi vész, melynek folyama alatt »két pogány közt egy hazáért« folyt ki a szegény magyarnak vére. S szomorú, de igaz, hogy a török hatalom és terjeszkedés bizonyos határig szinte biztosítéka

volt szabadságainknak, mert a vele szövetszert magyarsággal utját vágta a német ármárnynak s a nemzetölj jogtiprásoknak. De mikor másfélszázad multán megtört a félhold ereje s vele Erdély önállósága, függetlensége sirba szállt, a német önkény nem ismert többé korlátot s a magyar szabadságnak még nevéit is el akarta törölni a föld színéről.

Természetes, hogy a nemzet e gaz merényletet nem tűrhette, Isten-adta jogáról a szabadsághoz, az élethez erejének végső megfeszítése nélkül le nem mondhatott. S mikor azután I. Lipót alatt egymást érték az alkotmányértékek; mikor a jobbágyokra s nemesekre önkényesen súlyos, szinte elviselhetetlen adókat vetettek s az országban hagyott idegen katonák garázdálkodását megtorlatlanul hagyták; mikor a töröktől visszaszerzett birtokok jórésze nem a régi tulajdonosok, hanem jött-ment idegenek kezére került: a nemzeti elkeseredés tetőpontra hágott, s az elégtelenség csak alkalomra és vezérre várt; hogy az elkobzott szabadság visszaszerzésére fegyvert ragadjon. Az alkalmat meghozta a spanyol örökösödési háború, vezért pedig II. Rákóczi Ferenc személyében találtak.

Rákóczi Ferenc fejedelmi ősöknek volt sardjádéka. A kiskorában árván maradt gyermeket a bécsi udvar németnek nevelte s szerzetessé,

hiába hirdeti, hogy létszámfelemelésnek kell lennie. Ha kell lennie létszámfelemelésnek, akkor kell lennie nemzeties engedményeknek is. E kettőt a korszellem együvé kovácsolta, nem egybe olvasztotta és nagyon nagy hőfoknak kell lennie, a melyt elválasztani képes lenne.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis. Jegyezzék ezt meg jól Bécsben is s ha változott felfogásuk s ha most már tüzérseget akarnak adni a honvédeknek, még csak egy változást kívánunk, hogy mindkét állam erősségét, hatalmát egy erős nemzeti magyar hadseregben is lássák.

—n.

A színház kérdés.

Körülbelül azt lehetne mondani, hogy már évtizedek óta vajudik a színház építésének a kérdése. A legfőbb kérdés, mely az építést tulajdonképpen akadályozta, a pénzkérdés volt. Ezekon kívül száz és száz érdek nyilatkozott meg különösen pedig a helyre vonatkozólag. Mindenki más felé akarta építeni a színházat. Vitatták azt is, hogy nyári színházat építsenek-e? Milyenek legyenek a színház méretei, mennyibe kerülhet?

Valahányszor azonban a kérdés napirendre került, le is tűnt onnan, melynek legfőbb indoka volt a pénzkérdés. Ugyanis a függetlenségi párt semmi körülmények között abba belemenni nem akart, hogy a színház pótadóból épít-

tessék. Ez ellen teljes erejével küzdött s végül a mult év folyamán sikerült elérnie, hogy a közgyűlés megszavazta a színház költségeit, de csupán azon feltétel alatt, ha nem pótadóból fogják építeni, hanem a kulturális alapból.

Mindenki meg volt arról győződve, hogy a miniszterium nem fogja jóváhagyni a közgyűlés határozatát és nem engedi meg, hogy a színház a kulturális alapból építessék. És ime ennek ellenkezője történt. A miniszterium jóváhagyta a közgyűlés határozatát s megvan az alkalom, hogy a színház pótadók, tehát a nép megterhelése nélkül építessék.

Most már halogatásnak helye nincs. A kérdést olcsóbban megoldani nem lehet s ilyen szegény városnál, mint a miénk, a legelső és legfontosabb kérdés az, vajjon pénzébe vagy mekkora áldozatába kerül a városnak.

Mindenkinek az igénye nem lehet kiélegetve. Akarhatnak némelyek szebbet, nagyobb, válogathatnak az elhelyezésben, szóval a kritikának egész áradatát zúdíthatják a kérdésre. Ha azonban arról van szó, hogy az illetők minő áldozatot hajlandók hozni saját zsebeikből, e célra, akkor láthatatlanokká lesznek, mint a kámfor. Így építeni nem lehet. Itt határozni kell. A színügyi bizottság is egyértelműleg határozott s most a cselekvés órája ütött.

Bizunk az illetékes tényezőkben, hogy a kérdést immár elaludni nem engedik és nem fogják megpróbálni azt sem, hogy a kérdés még egyszer olyan alakban kerüljön a miniszterium elé, hogy az egyszer már megadott jóváhagyását megváltoztathatná. Mert már ilyen cso-

dák is történtek. Minden mellékkérdéstől tekintsünk tehát el és írják ki az építésre mielőbb a pályázatot.

HIREK.

Rákóczy ünnepélyek. Hazafias kegyelettel ünnepelte meg Baja város közönsége a nagy fejedelem Rákóczy Ferencz hamvainak hazatérését. Az összes imaházakban ünnepi istentiszteletet tartottak. Így a katolikus, a református, a luteranus, és izraelita templomokban. Ezenkívül az intézetek, mint a főgymnásium, az izraelita iskola, a tanítóképezde kebelében nagyobb szabásu programmal lélekemelő ünnepélyek folytak le. A bajai ipartestület is nagyszámban vett részt az ünnepségen testületileg Czernay Imre elnök vezetésével zenekíséret mellett a plébániai templomban tartott nagymiséen.

Dr. Herman Adolf törvényhatósági bizottsági tag családjával együtt a mult héten Bajáról Budapestre tette át lakását. Bár éveken át pártunk ellen mint a törvényhatósági bizottság egyik agilis tagja küzdött és a volt szabadelvű párt egyik fő támasza volt; tehetőségét és ügybuzgóságát méltán kiemelhetjük. Egyike volt azon keveseknek, kik nemcsak a szavazással, hanem vitatkozással és érvekkel akarta elveit, eszméit keresztülvinni. Az ellenfélben is megbecsüljük a tehetőségét és jellemét. Őszinte szívből kívánjuk, hogy új otthonában családjával együtt a remélt boldogságot megtalálja.

Eljegyzés. *Mittler* Izidor bajai kereskedő eljegyezte *Rosenfeld* Ilonka kisasszonyt, *Radó* Dávid helybeli főgymnáziumi zenetanár unokahugát.

A Bajai Jótékonycélu Leányegyesület népkonyhája javára november hó 4-én va-

jezsuitává akarta tenni, hogy így a közügyek teréről örökre elvonja. Az első ellen — a németesítés ellen — hangosan tiltakozott igaz magyar szíve, a másakra nézve pedig éppen egyik jezsuita-nevelője gyűjtött lelkében világosságot. Egy Rákóczinak — mondá a fénkölt lelkű szerzetes — nem szabad kolostorba vonulnia; a Rákóczi névhez nagy kötelességek fogalma fűződik: ezek teljesítése vár rá egykor hazájában. E jóslatszerű ígék beteljesedtek. Mikor a nemzet keserűségének pohara csordultig megtelt s elérkezett a nagy óra, a leszámolás órája: Rákóczi volt az, ki a kibontott zászlót kezébe ragadta s a nemzeti ügy diadalra juttatására óriás vagyonát s vagyonával együtt életét és vérért minden habozás nélkül följajlotta.

Nem lehet céltom ez ünnepélyes alkalommal részletes rajzát adni e magasztos küzdelemnek, nemzetünk leghősiesebb, legeszményibb szabadságharcának; olvassátok, kedves ifjak, a történelem lapjait: arany betűkkel van ott följegyezve minden mozzanata. Csak pár vonásra akarok szorítkozni: hisz jól tudom, egy szikra is elég ahhoz, hogy ifju szívetek lángot fogjon s Rákóczi emléken nagy és szent tettekre határozza el magát.

Nyugodt és boldog családi élet öléből ragadta ki Rákóczit a haza gondja s az önkényuralom izzó gyűlölete. De első lépését árulás kísérte: levelét, melyet a francia királyhoz egy tervezett fölkelés érdekében intézett, elfogták s őt magát a bécsújhelyi börtönbe vetették. Hitvese azonban, az erős és hű asszony, megmentette férjét a biztos haláltól: Rákóczi Lengyelországba menekült, hogy csakhamar a tettek mezejére lépjen. Midőn a spanyol örökösödési háború kitört s Lipót király

kénytelen volt seregének nagy részét az országból kivonni, a Felső-Tisza mentén lakó elégületlenek követeket küldtek Rákóczihoz, kik lábai elé borulva, könnyek közt panaszták el neki a vérig zaklatott nép kétségbeejtő helyzetét. Rákóczi meggyőződött, hogy ütött a cselekvés órája: kötelessége fegyvert ragadni az elkobzott alkotmány s a szegény, sanyargatott nép védelmére. Először csak néhány zászlót küldött haza ezzel a fölírással: »Istenért és a szabadságért«, nemsokára azonban maga is itthon termett s fegyverre szólította az egész nemzetet. Csakhamar ezeken meg ezeken csatlakoztak hozzá s a diadalmas csaták nyomán, melyek majdnem egész Magyarország területéről kiszorították a német hadakat, egyre biztatóbb lett a reménység, hogy új élet hajnala virradt reánk: a holtnak hitt nemzet életerejét lenyűgözhatték ugyan, de megölni mégsem tudták. A szerencsés események hatásaként először Erdély kiáltotta ki fejedelmévé Rákóczit, majd pedig a szécsényi gyűlésen »Magyarország szövetséges karai és rendei« választották meg »vezérlő fejedelmükké«. E ténnyel nem az volt a céljuk, hogy a Habsburg-háztól s törvényes királyuktól elszakadjanak, hanem csak erejüket akarták egyesíteni az önkényuralom ellen, a nemzet jogainak védelmére. Megbízták tehát Rákóczit, hogy bocsátkozzék alkudozásokba az új királlyal, I. Józseffel; a békét azonban csak azon föltétel alatt voltak hajlandók vele megkötni, ha elismeri Erdély függetlenségét s a békepontok megtartásáért a külföldi hatalmak kezeskednek. S minthogy e föltételeket I. József nem fogadta el, újra megindult a harc, most már csakugyan életre-halálra.

Rákóczi, hogy gyöngülő haderejét külföldi segítséggel fokozza, szövetséget akart kötni XIV. Lajos francia királlyal s e célból annak egyenes kívánságára az ónodi gyűlésen a Habsburg-házat trónvesztettnek nyilvánította. S a cselszövő francia király célját elérte: a fölkelők e tettükkel véglegesen elvágták maguk előtt a kibékülés útját s minthogy ezáltal kénytelen kellett lenni segítő társai lettek neki, nemcsak hogy formászerint szövetséget nem kötött velük, hanem teljesen és végkép magukra hagyta őket.

Ettől kezdve a fölkelés ügye egyre hanyatlott. Hiába volt Rákóczi minden áldozata, minden erőfeszítése: a magárahagyott nemzet a hadviselés terheit már csak alig bírta. Kiváló vezérek árulókká lettek, s míg Rákóczi a külföldi hatalmakkal eredménytelen alkudozásokat folytatott, azalatt I. József vezérei egymásután aratták diadalaikat. A vert kuruhadak a Felső-Tisza mellékére voltak kénytelenek visszahuzódni s ott várták az események szerencsés fordulatát, vagy a béke megkötését. Maga Rákóczi akkor Lengyelországba ment, hogy I. Péter cártól segítséget eszközöljön ki, fővezérré pedig Károlyi Sándort tette s egyszersmind fölhatalmazta arra is, hogy béketárgyalásokat kezdjen. Károlyi látta, hogy minden további reménykedés hasztalan s a nemzet a küzdelemben végleg kimerült, elfogadta tehát az ajánlott békefeltételeket s a majtényi sikon letette a fegyvert.

Ne gondoljuk, hogy e béke a gyalázat bélyegét sütötte a legyőzött nemzetre: ellenkezőleg, bár a kimerült ország kényszerítve volt elfogadására, mégis fontos vívmányai vannak: visszaadta az ország alkotmányát, elismerte s biztosította a nemzet legsarkala-

sárnap délután 5 órakor a »Nemzeti Szálloda« nagytermében hangversenyvel egybekötött jótékonycélu »tea-jour« rendez. Belépti díj 1 korona, melyért minden belépő egy csésze teát vagy kávét kap. A jour műsora: Prolog, előadja: dr. Monostori Gyula egyleti titkár. 2. Lieder ohne Worte Mendelssohntól és »Szere-nád« Grünfeldtől, előadja: Alföldy Ila zongorán. 3. Vén cigány melodráma Farkas Imre és Farkas Lajostól előadja zongorán: Schlesinger Ilonka, szavalja: Alföldy Pál.

A bajai ág. ev. egyház és iskola Rákóczi ünnepe. A bajai ág. hitv. evang. egyház a bányakerületi ev. püspök rendelete értelmében II Rákóczi Ferencz és bujdosó társai hamvainak hazahozatala alkalmából október hó 29-én egyházi, 30-án pedig iskolai ünnepély keretében emlékezett meg a nagy szabadsághősökről.

Haláleset. Zweig Mór helybeli tekintélyes vendéglőst és derék párthívünket súlyos csapás érte. Neje született Krammer Jeanette úrhölgy mult hó 29-én hosszas betegség után elhalálozott. Temetése október hó 30-án délután 4 órakor óriási részvét mellett ment végbe.

A Kath. Legényegylet Rákóczi-ünnepe. A helybele kath. legényegylet kegyelettel emlékezett meg mult vasárnap az immár hazai földben pihenő Rákócziról és bujdosó társairól. Az egyleti tagok közül: Hegyi Endre, Bogdány Mihály és László Károly szavaltak a Rákóczit dicsőítő költeményekből. Mind hárman szép sikerrel oldották meg feladatukat. Az ünnepély fénypontja Huzják Lukács képezdei tanár ünnepi beszéde volt, aki lelkes szavakkal ecse-telte Rákóczit a nagy hazafit. A közönség mély áhitattal halgatta a tudós tanárnak gyönyörű fejtegetését.

Tragikus halál. Megrendítő haláleset kelt széles körben részvétet. Tinusz István törvényhatósági bizottsági tagnak, a függetlenségi párt egyik oszlopos tagjának ifjú, élet-erős felesége hunyt el m. hó 29-én délután váratlanul. A megboldogult, halottak napjára, elhunyt kedveseinek sírjára font koszorukat. Közben menyének hirtelen rosszulról panaszkodott. Ágyba feküdt és néhány pillanati szenvedés után jobblétre szenderült. A szomorú eset híre villámgyorsan futotta be a várost és a hova a gyászbeszéd híre eljuttott mindenütt megdöbbenést, megilletődést és részvétet keltett. Az elhunytat mindenütt, akivel csak érintkezett szerették.

Az új menetrend folyó évi november hó 1-én életbe lép. Szabadka-felé a reggeli vonat 7 óra 17 perckor indul.

Küry Klára Baján. Küry Klára, nemzeti színészetünk eme ragyogó csillaga, kedden, e hó 6-án a Bárány Szálló nagytermében — Binder Károly operaénekes és dr. Stökl Gyuláné zongoraművész társaságában hangversenyt rendez. A bajai közönség csak önmagát fogja megtisztelni, ha azt a művésznőt, ki nemcsak a budapesti, de a bécsi és berlini színpadokon is aratott óriási sikereket — méltó fogadtatásban fogja részesíteni. Az előleges jelentés így szól: Előleges jelentés! 1906. évi november hó 6-án, kedden a városi színházban Küry Klára hangversenye. Közreműködnek: Binder Károly opera-énekes, Dr. Stökl Gyuláné zongora-művésznő. Ezen rendkívüli előadásra helyárok a következők: Oldal- és Támlásszék 5 kor., Körszék 3 kor. 60 fill., Zártszék 2 kor. 40 fill., Földszinti álló 1 kor. 20 fill., Deák- és katonajegy 80 fill., Karzati ülő 1 kor. Karzati álló 60 fill. Jegyek előre válthatók Wagner Antal könyvkereske-

désében. Kezdeté fél 8 órakor. Rendes műsor az előadás napján külön színlapon fog jelez-tetni.

Jótékonyág. József Kir. Herceg Sanatórium Egyesület bajai bizottsága által rendezett dísz-előadás alkalmával a következő felülfizetések folytak be: Dr. Rajk Aladár 20 kor., dr. Alföldy Lajosné 11 kor., Herzfeld Hedvig Bpest. dr. Koller Imréné 10—10 kor., dr. Monostory Gyula 6 kor., dr. Hegedüs Aladárné, Pollák Lajosné, dr. Szirmay Vidor, Vojnits Máténé, 5—5 kor., Erdélyi Gyuláné, Rosenberg Jakabné, Schön Géza, Somogyi Emilné, Weidinger Dezsőné 4—4 kor., Herzfeld Jakabné, dr. Kelemen József, Michitsch Józsefné 3—3 korona, Ambrozovits Béláné, Ambrozovits Emilia, Czító Károlyné, Dick Lipót, dr. Lemberger Ármin, Molnár százados, dr. Róna Dezső, özv. Rosenberg Mórné, Zuna Venoné, Franczl hadnagy, Kubiniszky Aladár 2—2 kor., Beyer Ernő, Kubasy főhadnagy 1—1 kor. Ruhatári bevétel 5 kor. Összesen 135 korona. Az előadás tiszta jövedelme 206 kor. 60 fillér, összesen 341 korona 60 fillér. A nemes célra eszerint a 34 kor. 24 fillér kiadás leszámítá-sával 307 korona 36 fillér jutott.

Brutális segéd. A csendőrséghez feljelen-tés érkezett, Sch. E. vaskereskedő-segéd egy vaskalapáccsal úgy fejbe sújtotta Nikolin Gyula vaskereskedő inast, hogy az súlyos testi sérülést szenvedett.

Csak egy virágszálat! Esdve kérjük a mi jó közönségünket, rója le azt a szent vá-mot, a melyet a szegénysorsu tüdőbetegek megmentéseért tőle kérnek. Ne dobják el azt a befizetési lapot, vagy utalványt, melyet a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület (Buda-pest, IX., Lónyay-utca 47. sz.) a napokban szét küldött, és ha valóban csak egy virág-

tosabb jogait. Rákóczi azonban a békekötést nem fogadta el. Annyi áldozat után kevesel-lette eredményét s annak az eszménynek, mely az ő lelkében élt a szabadságról és függetlenségről, csak árnyképét találta meg benne. Ha elfogadja, itthon maradhat, birtokait visszakapja s nyugodt boldogságban tölthet el egy hosszú életet. De ő nem tudott megalkudni; inkább örökre elhagyta hazáját, mintsem hogy megtagadja multját s a porba ejtse azt a magasztos eszményt, mely eled-dig összes tetteinek iránytűje volt. Önkéntes számkivetésbe ment tehát, előbb Francia földre, majd Törökországba s ott a Márvány tenger partján álmodozott búsan a szegény hazáról, rab Magyarországról. Sokan voltak, kik őt bujdosásába elkisérték, s ott is alatt-valói hűséggel, szívük rajongó szeretetével ragaszkodtak hozzá: de Rákóczi lelke egyre jobban elszakadt a földtől, mélységes hittel, buzgó áhitattal egyre jobban elmerült Istenben. S az az ember, ki egykor a csaták ret-tegett hőse volt s kinek kardjában egy egész nemzet ereje suhogott: most a keresztény alázatnak, áhitatnak, az Isten akarataiban való megnyugvásnak lett nem kevésbé csodálatra méltó hőse. A nemzetek Istenéhez, a királyok királyához sóhajtozott egy szentnek buzgó-ságával, egyedül tőle várta hazája igaz sza-badságát, s a maga sokat szenvedett lelké-nek üdvét, boldogságát. S 24 évi bánat és ke-serőség után nemes szive megszűnt dobogni: meghalt a nagy száműzött.

De nem: »nem hal meg az, ki milliókra költi dús élte kincsét, ámbár napja múl.« Rákóczi testét ugyan sirba zárták, de másfél század történelme arról győz meg bennünket, hogy nagy szelleme soha, egy pillanatra se szűnt meg élni s bűvös erővel hatni magyar

nemzetére. A szabadság és a függetlenség szimbolumává lett az ő neve, s ha féltő ag-godalom állt őrt a haza sorsa fölött, vagy elszánt bátorság rántotta ki védelmére a kar-dot: Rákóczi lelke ihlette meg mindig a honfi sziveket, az ő lelkének melegétől nyílt ki az áldozatos hazaszeretnek legszebb virága. Sokan voltak, kik életüket és vérüket áldoz-ták e nemzet üdvéért, de nevüket már csak a történelem lapjai őrzik. Rákóczi azonban nagy a legnagyobbak közt is: úr és szegény egyaránt áhitattal emlegeti nevét, s az idő számumja nem borithatta be fővenyével, mert a legbiztosabb helyre: szívünkbe, érző és do-bogó honfiszivekbe van írva.

Azt olvastam valahol, hogy a fölvidéki ha-vasok együgyü szegény népe éveken át várta haza a bujdosó Rákóczit, s hogy könnyebben megtalálja majd az utat, őrtüzeket gyújtott neki a havasok ormán. Naiv, megható mese!.. Ki hitte volna, hogy egykor valóvá válik? S a hihetetlen megtörtént: Rákóczi és buj-dosó társai visszatérnek a régen elhagyott édes hazába. Igen, a hihetetlen megtörtént: felséges urunk, koronás királyunk szemé-lyében maga a Habsburg-ház nyújtotta a hódolat és az elismerés pálmáját annak a Rákóczinak, ki egykor éppen a Habsburg-ház alkotmányért és jogtíró eljárása ellen emelte föl s lobogtatta magasan és diadalmasan a szabadság zászlaját. Tudta a felséges Ur, hogy hű magyarjainak szive mélyén még mindig ott vérzik egy seb, melyet a ráborított fátyol eltakar ugyan az avatatlan szemek elől, de a sajtó fájdalmat, mely időnként ki-kitör belőle, nem tudja elcsitítani. Fenkölt lelke sugallatát követve elhatározta, hogy balzsamot nyújt a mélységes sebre: a nemzet óha-ját, reménytelen reményét teljesíteni fogja. S

elhangzott a királyi szó: Rákóczi és bujdosó társai nem lázadók, hanem szabadsághősök voltak. Gyászos félreértés gyászos következménye, hogy mindaddig idegen földben kellett nyugodniok; miénk a kötelesség, hogy a mult hibáját jóvá tegyük. Rákóczinak s hős társainak itthon van a helyük, abban a ha-zában, melyet oly lángolón szerettek s melyért szeretetükben mindent feláldoztak.

S a bujdosók hazaérkeztek. Ma lépték át a magyar határt s milliók szive és ajka rebeg háláimát érte a nemzetek Istenének. Szent és drága volt nekünk eddig is e haza, de még szentebbé és drágábbá lett azért, hogy az ő áldott hamvaik földjében nyugosznak. Elpor-ladt a nagy szív, melynek dobogásában egy-kor egy nemzet szive dobogott; de az a jóságos, egy nemzetet átölelő szeretet, mely benne izzott, két század multán is meleg élet-áramot önt minden porszemébe s varázserejé-vel áthajtja, élteti a késő utódokat. Óh, szálljon, repüljön a lelkünk szent koporsójához s üd-vézetül nyomja reá esőkját, forró hálacsőkját. Zarándokoljunk, legalább léleekben, gyakran, minél gyakrabban Rákóczi sírjához, tárjuk ki szívünket szive melegének s fogadjuk ma-gunkba azt a nemes, áldozatos életet, mely belőle árad. Rákóczi alakja legyen eszmény-képünk, Rákóczi lelke legyen vezéreszavunk; s ha jelszavunkká tesszük, mire az ő élete dicsőségében és gyászában egyaránt tanít; ha jelszavunkká tesszük s hozzá hasonlóan tet-tekkal hirdetjük, hogy »mindent a hazáért«: nagy és boldog lesz akkor a magyar, s meg-valósul Rákóczi életének legszebb álma, a szabad és független Magyarország.

szál válságdíját is, de küldjék el. Azt mondja Mikszáth, hogy még most is siratjuk a mohácsi csatát, a hol 25.000 magyar veszett el és közönnyel ölbe tett kézzel, siváran nézünk ennek a derék egyesületnek fáradhatatlan tevékenységét, melylyel minden évben annyi magyart tudna megmenteni a hány a mohácsi csatáson elvérzett, ha a közönség a halottak napi koszorúból egy szál virág árát valoban elküldi. Fogja el a szíveket az emberszeretet meleg érzete és ha néhány krajcárral is; de áldozunk! Nem szabad a magyarnak pusztulnia! Fillérek, vagy koronákat egyforma mélységes hálával fogad a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület, mely az ország minden tájáról, tehát tőlünk is vesz föl majd gyógyítóházában (már épül az első) betegeket.

Virilisták. A jövő évi virilisták névjegyzéke a következő: Rendes tagok: Freund Lázár, Szász Ottó, Dr. Juray Károly, Schleicher Antal, Drescher Gyula, Dr. Nicolausz Béla, Grünhut Miksa, Fleischmann Manó, dr. Fischhof Zsigmond, Thury Mátyás, Somogyi Emil, dr. Koller Imre, dr. Fehér János, Willmann János, Zweig Mór (uj), Dr. Klenanz György, Reich Vidor, Schlesinger Gyula, Spitzer Benő, Pollák Illés (uj), Pollák Bernat (uj), Michitsch István, Pollitzer Jakab (uj), Somogyi Ágost, Hesser Gyula, Deliy Géza, Tüske János, Reich Vilmos (uj), Szücs Ödön, Poltermann Bertalan, Weidinger Dezső, Szutrély Lipót, Schwarz József, Joanovits Milán, Schön Géza, Reiter Jakab, Grauaug J. Lipót (uj), Ertl János és Schliesser Miksa. Póttagok: Dr. Boros József, dr. Bruck Samu, dr. Valentin Emil, dr. Alföldy Lajos, Deutsch Mátyás, dr. Rosenberg Samu, dr. Makrai László és Mikolics Ignác.

A cognag, mint szépítő szer. Margit olasz királyné tudvalevőleg a legszebb uralkodónők egyike Európában, arcbőre rendkívül tiszta és csodálatosan lágy és sima. Az osztrák nagykövetség Attaséja nem rég bókot mondott erre nézve a királynénak, aki mosolyogva azt felelte, hogy arca üdeségét egy földijének az Esterházy cognacnak, — mely tiszta bor-dástillátom, — köszönheti, amelyet rendszerint este lefekvés előtt szokott használni.

Óh felség, mondotta erre a diplomata, ez a dolog nagyon meglep engem, mert szép honfirtársnőimtől mindig azt hallottam, hogy semmi sem rontja meg úgy és teszi olyan keménnyé a bőrt, mint az alcohol. Meglehet, felelte a királyné, de én az Esterházy cognaccal nem az arcomat hanem a torkomat nedvesítem.

Baromfikiállítás Szabadkán. Az »Országos Baromfiteyésztési Egyesület« ez évi országos kiállítását november hó 17. 18. és 19. napján Szabadkán, a Hungária-szálloda helyiségeiben rendezti. — Ezen kiállításra elfogadtnak mindenféle fajtyukok, gyöngytyukok, pulykák, kacsák, ludak, galambok, tengerinyulak és tenyésztési segédeszközök. Bejelentési határidő november hó 8-án. — A kiállítás programjával és részletesebb felvilágosításokkal szívesen szolgál az »Orsz. Baromfiteyésztési Egyesület« Budapesten VII. Rottenbiller-utca 30 sz.

Gyikosság Hajóson. Hajósról írja levelezőnk, hogy Stieber Alajos odavaló polgár nejét Hársch Helenát agyonlőtte. Tették közvetlen oka összeszólalkozás volt, melynél neje szemére vetette folytonos részegeskedését. Tették elkövetése után rögtön jelentkezett a császártöltési csendőrségnél, hol rögtön letartóztatták. Nejét a boncolás megejtése után temették el.

Lódijazás. A Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi november hó 4-én Zomborban (a vásártéren) és f. évi november hó 11-én Szépligetén lódijazást rendez, melyre az egyesület minden tagját s az állattenyésztés ügye iránt melegen érdeklődő nagyközönséget tisztelettel meghívja. A díjakat 500—500 korona erejéig a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszterium adja. Díjaztatni csak Bács-Bodrog vármegyei kiscgazdák saját nevelésű állatai fognak, a nagytenyésztők és gazdatisztek állatai diszoklevelekkel tüntetnek ki.

Kivándorlók figyelmébe. A belügyminiszter egyik leirata szerint az amerikai hatóságok a kivándorlók partra szállása elé sok minden féle akadályokat és nehézségeket gördítenek, s így nem egy esetben történt már meg, hogy midőn már a kivándorlók célnál voltak, akkor küldték vissza őket, s így kárban veszett az utazással járó költség s nem egy, igazán tönkre ment, koldusbotra jutott. A szomorú tapasztalatok szolgáljanak elrettentő példaként mindazoknak, akik itthagyni készülnek hazájukat, s az ábrándok világában ringatva magukat azt hiszik, hogy az új világban könnyű szerrel, talán munka nélkül is meglehet gazdagodni.

Szinleges halál. Rimaszécs községben a következő érdekes eset fordult elő: Boros János ottani birtokos 17 éves leánya rövid betegség után meghalt. A temetésre minden intézkedés már megtörtént, már a holotti-harang is megkondult, a falu népe is összesereglett, csak még a plébános és a kántor késtek. Egyszerre a fehérbe öltözött halott a koporsóban felemelkedett és a körülállókól csodálkozva kérdezve, hogy tulajdonképen mi történik véle? A tetszhalott leányt ezután az ágyba fektették és a gyorsan előhívott orvos kijelentése szerint a leány fel fog épülni.

Halálos szerencsétlenség. Ifj. Czár István kalocsai fuvaros mult hó 25-én Kecelről Kalocsára bort szállított. Utközben — valószínűleg ittas állapotban — a kocsirol leesett s a kocsit keresztül gázolt rajta. Haldokolva szállították haza a szerencsétlent. Másnap reggelre meghalt.

Hány ember hal meg naponta? Földünkön, mint a statisztika megállapította, körülbelül 1500 millió ember él. Évenként minden ezer emberből husz meghal, vagyis évenként 30 millió; naponként tehát 82 ezer. Igen nagy szám ez, de mindenki természetesnek találja. Ellenben összeborzadunk, ha valamely kisebb helyen a rendesnél több haláleset fordul elő.

Mozgalom a boritaladó eltörlése érdekében. A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« a mely már 4 év óta küzd a boritaladónak leszállítása, illetve eltörlése mellett, e napokban az összes vármegyei gazdasági egyesületekhez, szőlőszeti egyesületekhez, gazdakörökhöz átiratot intézett, hogy ők a maguk hatáskörében is mindent kövessenek el szerintök szőlőmívelésünkre nézve vészes adó ellen. Ehez az átirathoz az egyesület egy rövid memorandumot is mellékel, mely kivonata a »M. Sz. O. E.« kiadásában évek előtt megjelent dr. Drucker Jenő féle könyvnek »A boritaladó leszállításáról«. A boritaladó az ő prohibitív nagyságában sérelmét képezi szőlőbirtokosságunknak, mert megakadályozza a bor belföldi fogyasztásának térhódítását.

Segédszerkesztő: Wagner Antal.

Hirdetések

— felvétetnek e lap kiadóhivatalában. —

NYILT TÉR.

Ezen rovatokban közöltekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Tüdőbajosoknak

és mindenkinek, aki köhög, rekedt, elnyálcásodott, étvágytalan és testsúlyban fogyást észlel, megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz a

Kalápi-féle hárstamézszörp.

Sokszor az ártatlannak látszó gyöngye köhécselés előjele a vészes tüdőbajnak.

Senkise várja meg a baj beköszöntését, hanem fojtja el csirájában, akínél pedig már beállott, pusztítsa el a

Kalápi-féle hárstamézszörp

által, mely biztos hatásmű mellfájás, köhögés, tüdőhurut, meghülés stb. betegségeknél. Minta üveg 3 korona, nagy üveg 5 korona.

KÉSZITI AZ

APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, József-körut 64.

Főraktár: Baján, Gyarmati Emil gyógyszerertárában.

A Belváros kellős közepén lévő Tóth Kálmán-utcai kisebb házam, mely közvetlenül az apáca-zárda mellett van s amely két szobából, előszobából, konyhából, élés-kamrából, pincéből, padlásból, mosókonyhából stb áll **május hó 1-től kiadó.**

Ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Két elegánsan butorozott **utcai szoba kiadó**
Árpád-utca 27. szám alatt.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításon aranyérmekkel és diszoklevelekkel kitüntetett

Eszterházy cognac

mely

a közönség kedvenc itala mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Eszterházy Géza-féle cognacgyár

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 16.

Egy jól hangolt kitünő

ZONGORAhavi fizetésre bérbeadó **özv. dr.****Bartschnénál.**

3 1

11165. sz.

fig. 1906.

Árlejtési hirdetmény.

A Bezerédy Pál-utczában jövő év tavaszán foganatosítandó járdafektetési munkálatok biztosítása végett a városi gazdasági hivatalnál f. évi **november hó 22-én délelőtt 11 órakor** árlejtés fog tartatni alulírottaknál betekinthező feltételek mellett.

Bánatpénz fejében 50 korona teendő az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban.

Baja, 1906. november hó 2.

Weisz Nándor,
tanácsnok.

Hirdetmény.

Miután az Országos Közvetítő és Hirdető Ujság az egész ország területein megjelenik és az összes hazai állás és cselédközvetítő intézetek, munka- és elhelyező irodáknak szaklapja lévén, azonfelül vállalatok, társaságok, gyárak, bányák, uradalmak, gőzmalmok, uriház és mezőgazdaságok az előfizetők és hivatalos arra, hogy kenyerükkel megkeresni kívánók százezrei olcsón és gyorsan munka, állás, vagy bármily foglalkozásokhoz juthassanak: lapunk szerkesztősége alkalmat kíván nyújtani arra, hogy egy koronáért 3-szori hirdetéssel eszközöl az állást (munka vagy háztartásbeli) keresőknek Tisztelettel felkérjük a jegyző, körjegyző- és községi bíró urakat, hogy az egyidejűleg mutatvány számként küldött lappéldányt községében szokásos módon kihirdetni sziveskedjen és a mutatványszámot hivatali helyiségének falára s jelesen oly helyre kérjük kifüggeszteni, hogy az állástkeresők könnyen belenézhessenek.

Az erre oly szegény munkát, vagy állástkeresők hirdetéseit teljesen ingyen tesszük közzé lapunkban, a kik a helyi hatóságtól szegénységi bizonyítványt szerkesztőségünknek bemutatnak.

Reméljük, hogy az erre, az ország szegény osztályát felette közelről érintő nemzet- és közgazdasági kérdésben a tek. községi előljáróságok részéről a jó cél érdekében minden el fog követetni p. o. községében dobszóval is közhírré teendők, s így lapunk által nyújtott ritka kedvezményben szegény népünk részes lehessen. Megjegyezzük végre, hogy külföldre vágyók hirdetéseit semmiféle pénzösszegért sem vesszük fel. C-upán hazánk területén, vagyis a Magyar Szent Korona országaira. Fiume tengeri kikötő városunkat is beleértve. Az állást keresőknek a levélbélyeg jegy csatolása mellett a szerkesztőség szívesen ad felvilágosítást.

Resicabánya, (Krassó-Szörényvmegye) 1906. október havában. Teljes tisztelettel: Az Országos Közvetítő és Hirdető Ujság lapszerkesztősége.

A hivatalos másolat hitelül:

Szaday,
irodaigazgató.

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK -ruhákban
-kötényekben
-fehérneműekben
-harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Főüzlet: VI., Andrássy-út 33.

Fiókok: Bécsi-utca 8 és Kerepesi-út 22.

Feltünő ujdonság!**DELICE**

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

Hirdetmény.

A bajai selyemgubóraktár telepen egy félszer (szin) felépítése körül felmerülő munkálatok biztosítása tárgyában **f. évi november hó 8-án délelőtt 10 órakor** a szekszárdi m. kir. orsz. selyemtenyésztési felügyelőség hivatalos helyiségében nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

A biztosítandó munkálatokból esik:

Föld és köműves munkára	6045 K 32 f
Ács munkára	5802 K 49 f
Tetőfedési munkára	1229 K 59 f
Bádogos munkára	666 K 75 f
Különféle munkára	757 K 15 f
Összesen	14,501 K 30 f

A tetőfedési munkákra külön ajánlat teendő.

Bánatpénz 5%, mely a vállalkozó által 10% biztosítékra egészítendő ki.

A tervek és költségvetések a bajai m. kir. selyemtenyésztési felügyelőség-nél **folyó évi november hó 6-áig** betekinthezők.A pályázni óhajtok felhivatnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat a bánatpénzzel együtt **f. évi november hó 8-áig** a szekszárdi m. kir. orsz. selyemtenyésztési felügyelőség-nél nyujtsák be.Az épület **folyó évi december hó 31-éig** tető alá hozandó és az összes munkák **1907. évi márczius hó 31-éig** teljesen bejezendők.

Szekszárd, 1906. október hó 24-én.

A m. kir. országos selyemtenyésztési felügyelőség.

CSEPLÉSI ÉS GAZDASÁGI**CÉLOKRA**

LEGJOBBAN BEVÁLT

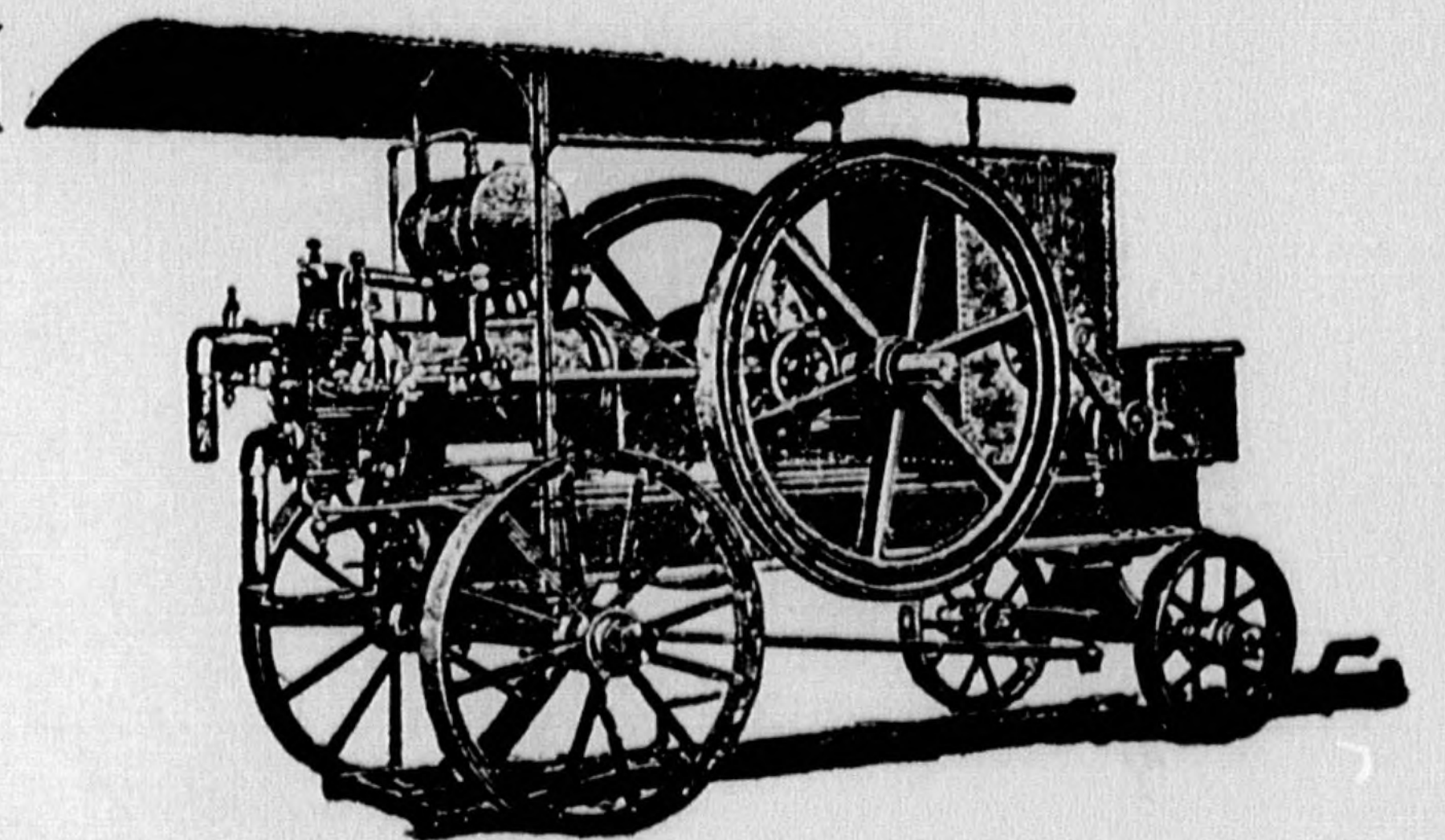
BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra

legolcsóbb üzemű

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók:

Beck és Gergely

motor- és gépgyárában

Budapest, V., Váci-ut 12.

18279, 18280, 18387, 18438, 18442. sz.

kig. 1906

Hirdetmény.

A kivételes tényleges szolgálatra behívott és bevonult póttartalékosok segélyezése tárgyában.

Az 1906. évi állami költségvetésbe azon póttartalékosok segélyezésére, a kik az 1905. évi ujoncozás elmaradása miatt a békelétszám fentartása végett az 1888. évi XVIII. törvényeikk alapján kivételes tényleges szolgálatra behivottak, megfelelő hitelösszeg vétetett fel.

A segélyezési eljárást szabályozó „Utasítás“ értelmében a kivételes szolgálatra behívott és bevonult póttartalékosok közül rendszerint csak azok részesíttetnek segélyben, a kik még a bevonulás előtt megnősülvén, bevonulásuk alkalmával feleségüket vagy gyermeküket kenyérkereső nélkül voltak kénytelenek visszahagyni a tényleges szolgálat idejére, s ezek is a mennyiben vagy teljesen vagyontalanok, vagy csak oly vagyonnal bírnak, mely mellett a család eltartására a családfő munkaereje feltétlenül szükséges.

Ezek a póttartalékosok tartózkodási helyükön hivatalból iratnak össze.

Kivételesen segélyezhetőek azok a póttartalékosok is, kik nem feleségük és saját gyermekeik eltartásával voltak terhelve, de ezek csak különös méltányolást érdemlő esetekben és csakis a honvédelmi miniszter ur határozata alapján.

Ez utóbbi póttartalékosok bezárólag **folyó évi november hó 13-áig** megokolt és okmányokkal felszerelt folyamodványt nyújthatnak be alulírott katonai előadónál, mint az összeírásra hivatott hatóság nál.

Azoknak a póttartalékosoknak összesítő kimutatása, kik hivatalból irandók össze, a hivatkozott „Utasítás“ értelmében 8 napon át közszemlére függesztendő ki. Ennek folytán ezen összesítő kimutatást a városi katonai ügyosztályban (székház, földszint 31. szám alatt) **folyó október hó 31-től** kezdve bezárólag **folyó évi november hó 7-éig** közszemlére kifüggesztem azon értesítés mellett, hogy a kimutatásban foglalt adatok ellen bárki észrevétellel, a segély megadását javasoló véleményem ellen pedig az érdekelt póttartalékos, illetőleg családtagja felszólamlással élhet legkésőbb a fent megállapított hirdetési határidőt követő 6 (hat) nap alatt, tehát bezárólag **folyó évi november hó 13-áig**.

Ugy az észrevételek mint a felszólamlások rendszeren írásban és okmányolva nyújtandók be alulírott katonai előadónál.

Az elkésve benyújtott vagy okmányokkal fel nem szerelt észrevételek, felszólamlások és folyamodványok a hivatkozott „Utasítás“ szerint a benyújtónak visszaadandók.

Baja, 1906 évi október hó 29-én.

M e s k ó,
tanácsnok,
katonai előadó.

16844. sz.

kig. 1906

Hirdetmény.

Baja város tanácsa részéről a m. kir. belügyminiszteriumnak 37406/906. szám alatti rendeletéhez képest közhírré tétetik, miszerint mindazon esetekben, amidőn egyes kivándorlók valamely külföldi állam területén, munkaközben beállott baleset következtében elhaláloznak és itthon levő családtagjaik, e miatt a külföldi hatóságoknál, vagy magántársulatoknál kártérítést, illetve valamely adományt akarnak kieszközölni, forduljanak haladéktalanul a szükséges igazolási iratok és meghatalmazás megküldése mellett – az illetékes cs. és kir. osztr. magyar külképviseleti hatóságainkhoz, minthogy a magánosok ebbeli eljárása a szerzett tapasztalatok szerint az elintézését csak késlelteti s igen gyakran annak sikerét kockáztatja.

Baja, 1906. évi október hó 9-én tartott tanácsülésből.

Polgármester helyett:

Erdélyi Gyula,
főjegyző.

6263. szám.

kig. 1906.

Árverési hirdetmény.

A városi szegények menedékháza udvarába szállított akác galyak, rőzsék f. é. **november hó 8-án délután 2 órakor** a helyszínen elárvereztetni fognak.

Baja, 1906 november 2

Weisz Nándor,
tanácsnok.

18156. sz.

kig. 1906.

Árlejtési hirdetmény.

A városi kórházban és a szegények menedékházában elhaltak részere koporsók szállításának biztosítása végett a városi gazdasági hivatalnál folyó évi **november hó 8. napjának délelőtt 11 órakor** nyilvános árlejtés fog tartatni alulírottál betekinthető feltételek mellett.

Bánatpénz fejében 30 korona teendő le az árlejtés megkezdése előtt.

Baja, 1906 november hó 2.

Weisz Nándor
tanácsnok.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **27 millió koronánál több nyereményt** fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt és pedig:

kétszer a **600.000** koronás nagy jutalmat, a főnyereményt,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

tovább 5 à 100 000, 3 à 90 000, 3 à 80 000, 3 à 70 000, 4 à 60 000. Több 50 000, 40 000, 30 000, 25 000, 20 000, 15 000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5 000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 19 ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre 62500 pénznyeremény jut és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona,

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200 000, 2 à 100.000, 2 à 90 000, 2 à 80.000, 2 à 70 000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 3 à 40.000, 3 à 30 000, 6 à 25 000, 9 à 20.000, 13 à 15.000, 44 à 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — **75.** vagy kor. **1.50**; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy kor. **3** — $\frac{1}{2}$ „ „ „ **3.** — „ „ **6.**; $\frac{1}{1}$ „ „ „ **6.** — „ „ **12.** —

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi november hó 11-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak

Sürgőnyeim:
Törökék, Budapest.

BANKHÁZ R.-T. BUDAPESTEN.

Sürgőnyezim:
Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Szervita-tér 3/a.** — I. fiók: **Váci-körút 4/a.** — II. fiók: **Teréz-körút 46/a.**

III. fiók: **Muzeum-körút 11/a.**

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.